

Ќе има ли импичмент за претседателот Бранко Црвенковски? Дали тој ќе го следи примерот на американскиот претседател Никсон, кој поднесе оставка поради аферата со прислушувањето? Или и натаму, како што вели Стојан Андов, ќе го крши Уставот и нема да го соопшти името на оној кој му ги доставил стенограмите со прислушуваните разговори?... Многу прашања без одговор.

Пишува: Жаклина МИТЕВСКА

Собранието на Република Македонија со 82 гласа "за" и ниту еден против и воздржан го донесе Законот за следење на комуникациите, популарно наречен закон за прислушување. Според законските одредби, следењето на комуникациите на граѓаните ќе биде единствено можно со решение од суд, по налог на министерот за внатрешни работи, а под строго дефинирани услови во интерес на безбедноста на државата.

"АКО ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НЕ ГО ПОЧИТУВА УСТАВОТ, ТОГАШ НЕ МОЖЕ ДА ОЧЕКУВА НИТУ ГРАЃАНИТЕ ДА ГО ПОЧИТУВААТ", ВЕЛИ СТОЈАН АНДОВ

ЦРВЕНКОВСКИ ДА ГО СЛЕДИ ПРИМЕРОТ НА НИКСОН!?

Нема недоприви во државата"... "Претседателот Црвенковски е главната пречка да се разјасни аферата 'Големо уво'... "Секоја афера, како што беше 'Големото уво', кога господинот Црвенковски ги извади прислушуваниите материјали, никогаш нема да се затвори додека не се дојде до вистината"... итн.

Ова се изјавите кои се движее во насока на тоа дека крајно време е да се расчисти аферата со прислушувањето во 2001 година, а шефот на државата, (тогаш во улога на лидер на СДСМ), мора да го соопшти името на оној кој му ги достави стенограмите. Всушност, со почнувањето на конфликтот во 2001 година, оваа афера како да беше подзаборавена и веќе пет години тапка во место. А тапка во место и судскиот процес кој го поведоа новинарите, чии имиња и разговори беа дел од прислушуваниите материјали. Пет години подоцна македонскиот адреналин го покачи Тито Петковски со изјавата дека четирите најголеми партии имаат прислушни уреди.

Сепак, останува дилемата зошто токму сега одлучи да го отвори ова пра-

шање? Дали тоа го направи самоиницијативно, или станува збор за однапред предвидено сценарио на власта за да се собори рејтингот на шефот на државата, кој по случувањата во неговата доверашна партија и тоа како е ослабнат? Дали можеби вадењето на хипотеките на претседателот ќе му ги намалат шансите за реизбор на претседателските избори во 2009 година? Како и да е, не смееме да ги занемариме законите кои во оваа држава треба да важат подеднакво за сите.

БЕЗ ОДГОВОР

И само што помисливме дека работите конечно ќе тргнат од мртва точка, се излажавме. Наместо вистински одговор на прашањето кој прислушуваше се изнаслушавме различни изјави, но ништо конкретно не дознавме. По изјавата на лидерот на НСДП, следуваше изјавата на Црвенковски во која тој потенцира дека со аболацијата на Доста Димовска оваа афера е расчистена, го демантираше Стојан Андов и го повика да се по-

јави на седница на Анкетната комисија, а Никола Груевски јавно го прозва да ја каже вистината.

"Сакам да потсетам дека во врска со аферата прислушување во 2001 година апсолутно не е точно дека немаше некаква судска процедура. Напротив таа беше покрената, беа поднесени и кривични обвиненија, се отвори судска постапка, која беше прекината со одлуката за аболација од страна на поранешниот претседател Трајковски. На некој начин тоа всушност ја прејудиираше невиноста, туку вината на личностите против кои беше поднесена пријавата, бидејќи во спротивно тие самите би требало да инсистираат на судска разрешница, низ што би се покажало дека не сносат никаква вина за тоа", изјави Црвенковски.

Поранешниот претседател на Анкетната комисија за човекови права, Стојан Андов, потенцира:

"Главна пречка да се разјасни ова прашање беше недоаѓањето на Бранко Црвенковски на седница на Комисијата. Фактот што досега ниеднаш не се појавил пред Анкетната комисија зборува

дека Црвенковски е тој кој го крши највисокиот правен акт во државата. Оваа постапка не заврши во оној период кога јас бев претседател, меѓу другото, и затоа што и во Комисијата и во Собранието мнозинство имаше коалицијата водена од Црвенковски и не беше можно да се донесат заклучоци кои ќе го повикаат да си ја изврши граѓанската должност. Тој е должен да ја информира Комисијата и да ги изнесе своите сознанија. Ако во тоа време Комисијата заклучеше дека е затворено прашањето на аферата 'Големо уво', тогаш Црвенковски ќе беше во право за ова што сега го вели. Меѓутоа, додека тоа не се изврши останува впечатокот дека тој избегнува да дојде во оваа Комисија и еден мачен впечаток дека претседателот на државата, кој од опозиционен лидер скокна на функцијата претседател на Влада, па на државата, не ги почитува уставните надлежности на ова собраниско тело, кој е должен да ги почитува и секој граѓанин. Може само да се претпоставува кои му се мотивите. Очекувам што поскоро новиот претседател на оваа Постојана анкетна комисија да закаже седница и да го повика Црвенковски да дојде и да даде свој исказ за да не остане впечаток дека до гуша е вплеткан во аферата 'Големо уво'. А се знае, тој е претседател и со таква хипотека едноставно ограничени му се можностите да ја врши функцијата. Не може да бара некој да ги почитува институциите, кога самиот тој не ги почитува. Ако претседателката закаже седница, а тој и сега одбие, ние мораме да го информираме Собранието дека тој не го почитува Уставот и не доаѓа на седница на Комисијата, која е формирана со Уставот. Што ќе одлучи Собранието, ќе видиме. Комисијата може да одлучи дека треба да го информираме Собранието, но можеби и ќе го заштити претседателот".

Андов вели дека ако строго се придржуваме до законот, кривична одговорност направил оној кој прислушувал, оној кој располага со прислушни материјали, кои ги умножува и ги шири, бидејќи се работи за повреда на човековите права.

"Кршењето на човекови права, токму од ваков карактер, во Америка кај претседателот Никсон повлече негова оставка. Тој не сакаше да чека да има импичмент, бидејќи по законот го губи правото за втора можност за претседател и затоа си поднесе оставка. Постапката да си ја истераме и Уставот да важи за сите или во спротивно и натаму во Македонија ќе се прислушува незаконито. Не може за едни да има казна, за други да нема. Или ќе се погрижиме да профункционираат институциите или нашата држава нема да личи на ништо", вели Андов.

Судејќи по развојот на настаните, а и тоа што Мери Младеновска-Горѓиевска е од довчерашната партија на претседателот, тешко дека ќе се одржи седница на Комисијата на која ќе се расправа

КОЛКУ МУ ОПАГА РЕЈТИНГОТ НА ШЕФОТ НА ДРЖАВАТА?

токму на оваа тема. Во тој контекст е и изјавата на Младеновска, која вели дека како Комисија не ги наследуваат по автоматизам сите оние работи за кои е расправано во претходните состави. Всушност, таа бара нова иницијатива.

ИМПИЧМЕНТ

Експресно реагираше кабинетот на Црвенковски:

"Факт е дека поранешниот претседател Трајковски донесе одлука за аболуција на Димовска и на Цветков, со што се прекина судската постапка против нив. Во медиумите е објавено дека Димовска, пак, е член на ВМРО-ДПМНЕ. Таа што беше обвинета и која поради аболуцијата избегна да се соочи со правдата и со сопствената одговорност, сега повторно е во владејачката партија. Црвенковски им порачува на сите кои му се закануваат со импичмент, да го прочитаат Уставот. Во спротивно ќе ги смета за неодговорни и несериозни".

Од друга страна, пак, ВМРО-ДПМНЕ обвини дека Црвенковски го злоупотребил името на тогашниот претседател Трајковски со изјавата за прислушувањето. Тие побараа Црвенковски да каже кој му ги дал материјалите за аферата и да ги информира Јавното обвинителство и МВР.

Во меѓувреме, во изјавата за медиумите, Петковски повторно го прозва претседателот:

"Аферата 'Големо уво' мора да добие завршница. Црвенковски нема морално право да повикува некој друг да прави нешто што самиот тој не го направил. Мора да се почитуваат институциите, кои сите заеднички ги градиме. Без завршница на аферата 'Големо уво', нема шанса ниту една афера да се финализира, од едноставна причина што луѓето нема да им веруваат на институциите". Во врска со обвинувањата дека прислушуваат четирите најголеми партии во Македонија, Петковски вели:

"Сè што имам како информација го доставувам до Министерството за внатрешни работи. Јас сум еден од оние кои најмногу се заинтересирани аферата да добие завршница".

Се огласи и премиерот Груевски, кој јавно го прозва Црвенковски:

"Секоја афера, како што беше 'Големото уво', кога господинот Црвенковски ги извади прислушуваните материјали, никогаш нема да се затвори додека не се дојде до вистината. Јас слушнав еден негов коментар, во кој вели дека покојниот претседател Трајковски го затворил случајот. Тоа е случај што не може да се затвори, особено кога имаме жив човек кој ги извади материјалите на ТВ, а тоа е господинот Црвенковски, кој може во секој момент да излезе и да каже кој му ги дал прислушуваните материјали. Тоа не можеше да го спречи ниту покојниот претседател и да не беше покоен ниту, пак, било кој друг може да го спречи. Во секој момент тој може да каже: јас бев тој што извади 10 отсто од вкупниот број од прислушуваните материјали и еве јас ќе ви кажам дека тој и тој ми ги даде. Треба да го видиме тоа лице, кое е, и да поразговараме, така што таа афера нема да се затвори лесно".

